

I

(Rättsakter vilkas publicering är obligatorisk)

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING (EG) nr 2130/2001

av den 29 oktober 2001

om åtgärder inom området för stöd till befolkningsgrupper som tvingats lämna sin hembygd i utvecklingsländerna i Asien och Latinamerika

EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR
ANTAGIT DENNA FÖRORDNING

med beaktande av Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, särskilt artikel 179.1 i detta,

med beaktande av kommissionens förslag ⁽¹⁾,

i enlighet med förfarandet i artikel 251 i fördraget ⁽²⁾, och

av följande skäl:

- (1) Förenta nationerna har inom ramen för flyktingpolitiken antagit konventionen angående flyktingars rättsliga ställning, undertecknad i Genève den 28 juli 1951, New York-protokollet av den 31 januari 1967 och ett flertal resolutioner på detta område och inom områdena mänskliga rättigheter och humanitär rätt.
- (2) Allmänna förklaringen om de mänskliga rättigheterna av den 10 december 1948, internationella konventionen om medborgerliga och politiska rättigheter av den 16 december 1966, internationella konventionen om ekonomiska, sociala och kulturella rättigheter av den 16 december 1966, konventionen om avskaffande av all slags diskriminering av kvinnor av den 18 december 1979 och konventionen om barnets rättigheter av den 20 november 1989 behandlar också flyktingar.
- (3) Europaparlamentet har antagit ett flertal resolutioner på detta område, däribland resolutionen av den 16 december 1983 om bistånd till flyktingar i utvecklingsländerna ⁽³⁾.
- (4) Såväl Europaparlamentet som rådet har uppmanat till ett ökat engagemang från gemenskapens sida på detta område.
- (5) För att Europeiska gemenskapen skall kunna fullfölja en hållbar utvecklingspolitik bör en integrerad, sammanhängande och effektiv strategi utvecklas för gemenskapsåtgärder som rör humanitärt bistånd, återanpassning, stöd till befolkningsgrupper som tvingats lämna sin hembygd samt utvecklingssamarbete.
- (6) Det är särskilt nödvändigt att stöd till befolkningsgrupper som tvingats lämna sin hembygd ingår som ett led i utvecklingsstrategin för de länder och befolkningsgrupper som mottar detta stöd. I denna mening bör gemenskapens åtgärder underlätta övergången från katastroffasen till utvecklingsfasen genom att främja den socioekonomiska integreringen eller återintegreringen av de berörda befolkningsgrupperna och, med hänsyn till nödvändigheten att eliminera orsakerna till väpnade konflikter, främja upprättandet eller stärkandet av demokratiska strukturer liksom befolkningens roll i utvecklingsprocessen.
- (7) Programmen för stöd till befolkningsgrupper som tvingats lämna sin hembygd eller till demobiliserade soldater ingår som en integrerad del i en övergripande återanpassningsstrategi till förmån för utvecklingsländerna i Asien och Latinamerika. En förutsättning för att programmen skall bli effektiva är att det sker en samordning av stödet såväl på gemenskapsnivå som tillsammans med andra givare, icke-statliga organisationer och FN-organ, särskilt FN:s flyktingkommissariat (UNHCR). Kommissionen bör ansvara för kontroll och insyn när det gäller de medel som slussas via de icke-statliga organisationernas och FN:s kanaler. Kommissionen är dessutom politiskt ansvarig för hur dess medel används av icke-statliga organisationer och FN.
- (8) Det bör säkerställas att gemenskapens och olika nationella och internationella förebyggande mekanismer och interventionsmekanismer är effektiva och enhetliga, dels för att förhindra konflikter, dels för att främja fredliga lösningar på politiska konflikter och krig som tvingar människor att lämna sin hembygd.
- (9) De fackorgan och särskilda organisationer samt icke-statliga organisationer som genomför detta slags åtgärder har skaffat sig mycket stor erfarenhet vad gäller stöd till befolkningsgrupper som tvingats lämna sin hembygd.
- (10) Det är önskvärt att åtgärder till förmån för befolkningsgrupper som tvingats lämna sin hembygd kommer att omfattas av en strategi som syftar till att få den s.k. överlevnadsfasen att övergå i en "självförsörjningsfas" i vilken befolkningsgruppers beroende minskar.

⁽¹⁾ EGT C 120 E, 24.4.2001, s. 163.

⁽²⁾ Europaparlamentets yttrande av den 5 juli 2001 (ännu ej offentliggjort i EGT) och rådets beslut av den 16 oktober 2001.

⁽³⁾ EGT C 10, 16.1.1984, s. 278.

- (11) Det är nödvändigt att säkerställa effektiva, flexibla och snabba förfaranden för dessa stödåtgärder. Gemenskapen bör därutöver säkerställa största möjliga öppenhet vid beviljandet av stöd liksom sträng kontroll över hur stödet används.
- (12) Rådets förordning (EG) nr 443/97 av den 3 mars 1997 om åtgärder inom området för hjälp till grupper som tvingats lämna sin hembygd i utvecklingsländerna i Asien och Latinamerika ⁽¹⁾ utgjorde till och med den 31 december 2000 den rättsliga grunden för gemenskapsåtgärder på detta område. De erfarenheter som förvärvats under tillämpningen av den förordningen bör avspeglas i den här förordningen.
- (13) I denna förordning fastställs, för hela den tid programmet pågår, en finansieringsram som under det årliga budgetförfarandet utgör den särskilda referens för budgetmyndigheten som avses i punkt 33 i det institutionella avtalet av den 6 maj 1999 mellan Europaparlamentet, rådet och kommissionen om budgetdisciplin och förbättring av budgetförfarandet ⁽²⁾.
- (14) De åtgärder som krävs för att genomföra denna förordning bör antas i enlighet med rådets beslut 1999/468/EG av den 28 juni 1999 om de förfaranden som skall tillämpas vid utövandet av kommissionens genomförandebefogenheter ⁽³⁾.
- (15) Skyddet av gemenskapens ekonomiska intressen och kampen mot bedrägeri och oegentligheter utgör en väsentlig del av denna förordning.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

KAPITEL I

Syfte, tillämpningsområde och definitioner

Artikel 1

Gemenskapen skall genomföra ett stöd- och biståndsprogram till förmån för de befolkningsgrupper som tvingats lämna sin hembygd i utvecklingsländerna i Asien och Latinamerika. Programmet skall rikta sig till befolkningsgrupper som tvingats lämna sin hembygd och till andra personer som anges i artikel 4 och bidra till att sörja för deras behov i den mån som dessa inte täcks av det humanitära biståndet samt genomföra mer långsiktig verksamhet som syftar till självförsörjning och integrering eller återintegrering av sådana personer. Genom detta program måste i synnerhet de grundläggande behoven hos dessa personer tillgodoses från och med det att det humanitära nödläget upphör till dess att åtgärder vidtas för att lösa deras situation långsiktigt.

⁽¹⁾ EGT L 68, 8.3.1997, s. 1. Förordningen ändrad genom Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1880/2000 (EGT L 227, 7.9.2000, s. 1).

⁽²⁾ EGT C 172, 18.6.1999, s. 1.

⁽³⁾ EGT L 184, 17.7.1999, s. 23.

Upprättandet av demokratiska strukturer och främjandet av de mänskliga rättigheterna utgör en del av målsättningen för biståndsprogrammen.

Artikel 2

I denna förordning avses med

- a) befolkningsgrupper som tvingats lämna sin hembygd:
- flyktingar såsom de definieras i konventionen angående flyktingars rättsliga ställning, undertecknad i Genève den 28 juli 1951, och i New York-protokollet av den 31 januari 1967, eller
  - fördrivna personer, dvs. personer som har tvingats söka sin tillflykt utanför sin hemregion på grund av konflikt-situationer men som inte åtnjuter flyktingstatus, eller
  - personer som tidigare varit flyktingar eller fördrivna och som återvänt till sina hemländer eller hemregioner.
- b) demobiliserade soldater: personer som antingen tillhört den reguljära krigsmakten eller väpnade oppositionstyrkor, vilka gått med på att lägga ner vapnen och återgå till ett civilt liv.

Artikel 3

1. Gemenskapen skall lämna ekonomiskt stöd till åtgärder i syfte att särskilt uppnå följande:

- Självförsörjning och återintegrering i den socioekonomiska strukturen av befolkningsgrupper som tvingats lämna sin hembygd och av demobiliserade soldater. Stöd till deras integrering eller återintegrering måste ha som mål att främja hållbara produktionsprocesser och kan omfatta åtgärder som livsmedelsbistånd, utveckling av möjligheterna till självförsörjning genom jordbruksproduktion, boskapsuppfödning och fiskodling, utveckling av infrastruktur, upprättande av creditsystem, grund- och yrkesutbildning samt åtgärder som syftar till att säkra en tillfredsställande hälso- och hygiennivå.
- Bistånd till lokala mottagarsamhällen och de områden dit dessa personer återvänder för att underlätta att befolkningsgrupper som tvingats lämna sin hembygd och demobiliserade soldater accepteras och integreras.
- Stöd till dessa befolkningsgrupper då de frivilligt återvänder till och bosätter sig i hemlandet eller, om omständigheterna tillåter, i annat land efter eget val.
- Vid behov, stöd till åtgärder i syfte att förebygga konflikter och/eller åstadkomma försoning mellan parter i en konflikt.
- Hjälp till personer så att de kan återfå sina ägodelar eller sin äganderätt och bistånd till rättslig prövning av kränkningar av mänskliga rättigheter mot de berörda befolkningsgrupperna.

2. Speciell hänsyn bör tas till särskilt utsatta grupper, såsom kvinnor och barn.

3. Alla berörda grupper, inklusive de lokalbefolkningar som tar emot dem, skall delta i behovsbedömningen och i genomförandet av biståndsprogrammen.

Artikel 4

De åtgärder som avses i artikel 3.1 skall rikta sig till följande slutmottagare:

- a) Befolkningsgrupper som tvingats lämna sin hembygd i utvecklingsländerna i Asien och Latinamerika samt befolkningsgrupper från något av dessa länder som tillfälligt vistas i ett annat utvecklingsland och, undantagsvis i vederbörligen styrkta fall, i annat land.
- b) Demobiliserade soldater i utvecklingsländerna i Asien och Latinamerika och deras familjer och, vid behov, deras lokalsamhällen.
- c) Lokalbefolkningen i särskilt utsatta mottagningsområden vilkas sociala, ekonomiska och administrativa resurser bidrar till att ta emot och stödja befolkningsgrupper som tvingats lämna sin hembygd och demobiliserade soldater i syfte att genomföra mer långsiktiga projekt som kan leda till självförsörjning, integrering eller återintegrering av dessa personer.

Artikel 5

De åtgärder som genomförs enligt denna förordning skall utgöra ett komplement till de åtgärder som föreskrivs i andra gemenskapsinstrument för kortsiktigt humanitärt bistånd och långsiktigt utvecklingssamarbete.

Artikel 6

1. Det gemenskapsstöd som kan användas inom ramen för de åtgärder som avses i artikel 3 kan omfatta finansiering av bland annat tekniskt bistånd, utbildning eller andra tjänster, leveranser, arbeten och studier (som, i den mån det är möjligt, skall utföras av eller i samarbete med rådgivare från, eller utstationerade i, mottagarlandet och involvera universitet och forskningsinstitut), liksom revisioner och utvärderings- och kontrollupdrag.

2. Finansieringen från gemenskapen får täcka investeringskostnader, inklusive köp av fast egendom, det senare endast om det är nödvändigt för projektets praktiska genomförande och under förutsättning att äganderätten vid projektets slut överläts till de lokala samarbetspartnerna i mottagarländerna eller till de grupper som är stödets slutmottagare. I vederbörligen styrkta fall och med hänsyn till att projektet i möjligaste mån skall vara livskraftigt på medellång sikt får den även täcka fasta utgifter (inklusive kostnader för administration, underhåll och drift) så att de investeringar som anges i punkt 1 används optimalt, när utnyttjandet av dessa tillfälligt utgör en belastning för parten.

KAPITEL II

Förfaranden för genomförande av stödet

Artikel 7

1. Gemenskapens ekonomiska stöd enligt denna förordning skall ges som gåvobistånd.

2. De parter som avses i artikel 10 skall anmodas ge ett bidrag till varje åtgärd inom samarbetet. Storleken på detta bidrag skall avgöras med hänsyn till de berörda parternas förmåga och till typen av åtgärd. I särskilda fall och när parten är antingen en icke-statlig organisation eller en lokal organisation kan bidrag ges in natura.

3. Samfinansiering med andra givare, särskilt med medlemsstaterna, får eftersträvas.

Artikel 8

1. Kommissionen skall ansvara för förberedelse av, beslut om och förvaltning av de åtgärder som omfattas av denna förordning i enlighet med gällande budgetförfaranden och andra gällande förfaranden, särskilt dem som föreskrivs i artiklarna 2, 116 och 118 i budgetförordningen för Europeiska gemenskapernas allmänna budget⁽¹⁾.

2. Alla åtgärder som får stöd från gemenskapen skall genomföras i överensstämmelse med de mål som fastställs i kommissionens finansieringsbeslut.

Artikel 9

De åtgärder som finansieras av gemenskapen inom ramen för denna förordning skall genomföras av kommissionen, antingen på begäran av parterna eller på kommissionens eget initiativ.

Artikel 10

1. De parter som kan få ekonomiskt stöd inom ramen för denna förordning är regionala och internationella organisationer, bland annat Förenta nationernas organ, icke-statliga organisationer, nationella, regionala och lokala offentliga förvaltningar och organ, lokala organisationer samt offentliga eller privata institut och aktörer.

2. Gemenskapsstödet är tillgängligt för de parter som har sitt huvudkontor i en medlemsstat eller i det tredje land som tar emot gemenskapsstödet inom ramen för denna förordning, om detta huvudkontor utgör det faktiska centrumet för partens verksamhet. I undantagsfall får huvudkontoret vara beläget i ett annat tredje land.

Artikel 11

Utan att det påverkar den institutionella och politiska miljö där parterna bedriver sin verksamhet, skall följande faktorer beaktas vid bedömningen av om en part kan komma i fråga för gemenskapsstöd:

- a) Dess erfarenhet på området för hjälp till befolkningsgrupper som tvingats lämna sin hembygd.
- b) Dess kapacitet vad gäller administrativ och finansiell förvaltning.
- c) Dess tekniska och logistiska kapacitet i förhållande till den planerade åtgärden.

⁽¹⁾ EGT L 356, 31.12.1977, s. 1. Förordningen senast ändrad genom rådets förordning (EG, EKSG, Euratom) nr 762/2001 (EGT L 111, 20.4.2001, s. 1).

- d) I förekommande fall, resultatet av tidigare genomförda åtgärder, särskilt sådana som har erhållit gemenskapsstöd.
- e) Dess kapacitet att utveckla ett samarbete med andra aktörer i det civila samhället i de berörda tredje länderna.
- f) Dess engagemang när det gäller att försvara, respektera och främja mänskliga rättigheter, demokratiska principer samt humanitär rätt.

Artikel 12

1. Stödet skall beviljas endast om parterna skriftligen förbinder sig att följa de villkor för tilldelning och genomförande som kommissionen fastställer.

2. Om åtgärderna omfattas av finansieringsöverenskommelser mellan gemenskapen och de länder som erhåller stöd till åtgärder inom ramen för denna förordning, skall det i dessa överenskommelser föreskrivas att betalningen av skatter, tullar och andra avgifter inte skall finansieras av gemenskapen.

3. I alla överenskommelser eller avtal om finansiering inom ramen för denna förordning skall föreskrivas att kommissionen, revisionsrätten och Europeiska byrån för bedrägeribekämpning (OLAF) vid behov får utföra kontroller på plats i enlighet med de sedvanliga villkor som kommissionen fastställer inom ramen för gällande bestämmelser, särskilt bestämmelserna i budgetförordningen för Europeiska gemenskapernas allmänna budget.

4. Nödvändiga åtgärder skall vidtas för att framhäva gemenskapskaraktären hos det stöd som ges i enlighet med denna förordning.

Artikel 13

1. Deltagande i anbudsförfaranden och tilldelning av kontrakt skall vara öppet på lika villkor för alla fysiska och juridiska personer i medlemsstaterna och i mottagarlandet. Det kan utsträckas till aktörer i andra utvecklingsländer och, i undantagsfall, till andra tredje länder.

2. Leveranser skall härröra från mottagarlandet, andra utvecklingsländer eller medlemsstaterna. I undantagsfall kan leveranser härröra från andra länder.

Artikel 14

1. För att uppnå fördragets mål om enhetlighet och komplementaritet och för att säkerställa optimal effektivitet hos de åtgärder som omfattas av denna förordning, skall dessa

åtgärder samordnas på den plats där de genomförs samt utgöra en del av strategin för det enskilda landet.

2. Kommissionen får tillsammans med medlemsstaterna ta nödvändiga initiativ för att säkerställa god samordning med andra berörda givare, bland annat med dem som ingår i FN-systemet, inklusive flyktingkommissariatet.

KAPITEL III

Genomförande av åtgärderna

Artikel 15

1. Finansieringsramen för genomförandet av denna förordning under perioden 2001 till 2004 skall vara 200 miljoner EURO.

2. De årliga anslagen skall godkännas av budgetmyndigheten inom ramen för budgetplanen.

Artikel 16

Beslut om åtgärder vilkas finansiering enligt denna förordning överstiger 4 miljoner EURO per åtgärd skall fattas i enlighet med förfarandet i artikel 18.2, liksom alla andra beslut om förändringar av dessa åtgärder som innebär att det belopp som ursprungligen fastställts för den berörda åtgärden överskrider med mer än 20 %.

Artikel 17

1. Kommissionen har, utan att använda sig av förfarandet i artikel 18.2, befogenhet att godkänna ytterligare åtaganden som är nödvändiga för att täcka förväntade eller konstaterade överskridanden i samband med åtgärderna, när överskridandet eller det ytterligare behovet inte överstiger 20 % av det ursprungliga åtagande som fastställts i finansieringsbeslutet.

2. Kommissionen skall kortfattat informera den kommitté som avses i artikel 18.1 om de beslut den har för avsikt att fatta rörande finansiering av åtgärder för vilka kostnaderna inte överstiger 4 miljoner EURO. Sådan information skall lämnas senast en vecka innan beslutet fattas.

Artikel 18

1. Kommissionen skall biträdas av den kommitté som inrättades genom artikel 15 i rådets förordning (EEG) nr 443/92⁽¹⁾.

2. När det hänvisas till denna punkt skall artiklarna 4 och 7 i beslut 1999/468/EG tillämpas, med beaktande av bestämmelserna i artikel 8 i det beslutet.

Den tid som avses i artikel 4.3 i beslut 1999/468/EG skall vara en månad.

3. Kommittén skall själv anta sin arbetsordning.

⁽¹⁾ EGT L 52, 27.2.1992, s. 1.

KAPITEL IV

Rapporter och slutbestämmelser*Artikel 19*

1. En gång om året skall ett utbyte av åsikter äga rum inom den kommitté som avses i artikel 18.1 på grundval av en presentation av kommissionens företrädare om de strategiska riktlinjerna för de åtgärder som skall vidtas under de kommande åren. Dessa riktlinjer skall, så vitt det är möjligt, ange såväl mätbara mål som tidsfrister för specifika åtgärder. Riktlinjerna skall utformas efter samråd med de avdelningar som, på fältet eller centralt, ansvarar för åtgärdernas planering, genomförande och utvärdering.

2. Efter varje budgetår skall kommissionen i sin årsrapport om gemenskapens utvecklingspolitik informera Europaparlamentet och rådet om de åtgärder som har finansierats under det budgetåret samt en utvärdering av hur denna förordning har genomförts under det föregående budgetåret. Sammanfattningen skall särskilt innehålla upplysningar om åtgärdernas förtjänster och brister, de aktörer med vilka avtal eller kontrakt har ingåtts liksom resultaten av de eventuella oberoende utvärderingar som har gjorts av särskilda åtgärder.

3. Senast ett år före den dag som denna förordning löper ut skall kommissionen för Europaparlamentet och rådet lägga fram en oberoende, övergripande utvärderingsrapport om genomförandet av denna förordning, i syfte att fastställa om de mål som anges i förordningen har uppnåtts och tillhandahålla riktlinjer för att kommande åtgärder skall bli mera effektiva. I utvärderingsrapporten skall bedömas hur effektiv den vidtagna åtgärden har varit, och till grund för denna bedömning skall ligga resultaten av åtgärden samt oberoende utvärderingar.

Artikel 20

Denna förordning träder i kraft den tredje dagen efter det att den har offentliggjorts i *Europeiska gemenskapernas officiella tidning*.

Den skall tillämpas till och med den 31 december 2004.

Behovet av en förlängning kommer att vara beroende av resultaten från den oberoende, övergripande utvärderingsrapport som avses i artikel 19.3 samt av möjligheten att integrera den nuvarande förordningen i en gemensam ramförordning för Asien och Latinamerika.

Denna förordning är till alla delar bindande och direkt tillämplig i alla medlemsstater.

Utfärdad i Luxemburg den 29 oktober 2001.

På Europaparlamentets vägnar

N. FONTAINE

Ordförande

På rådets vägnar

L. MICHEL

Ordförande